

Səlimə Çingiz qızı Hacıyeva⁹⁰
İNGİLİS DİLİNDƏ İSMİ FRAZEOLÖJİ BİRLƏŞMƏLƏR

Frazeologiya istənilən dilin lüğət tərkibinin parlaq və unikal hissəsidir. Frazeologiya müxtəlif funksional üslublara aiddir və ifadəli rəngə malikdir. Hətta üslubi cəhətdən neytral olan frazeoloji vahidlər də öz milli kimliyinə görə fərqlənir və kontekstdə ekspressiv mənə kəsb edə bilər. Məhz buna görə də frazeologiyamı dilin ifadə vasitələrindən biri hesab etmək və ona üslubi baxımdan yanaşmaq üçün tutarlı əsaslar var. Frazeologiya dildə və nitqdə öz funksiyaları ilə seçildiyindən tərcümə prosesində xüsusi yanaşma tələb edir. Əlbəttə ki, xüsusi frazeoloji lüğətlər var, lakin onların heç biri mətnlə işləyərkən tərcüməçinin bütün ehtiyaclarını ödəyə bilmir. Eyni zamanda, frazeoloji vahidlər dildə kifayət qədər dinamik şəkildə meydana çıxmağa və yox olmağa meyllidir.

Hər dildə elə ifadələr var ki, ayrı-ayrılıqda hər sözün mənasını bilsəniz belə, o ifadələri hərfi mənada qəbul etmək olmaz. Bu cür ifadələr məcazi mənə daşıyır və adətən başqa dildə və ya sadəcə bədii tərcümədə ekvivalentdir. İngilis dilini öyrənərkən tez-tez bizi çaşıdıran qərribə ifadələrlə rastlaşırıq. Bunlar idiom adlanan frazeoloji vahidlərdir. İdiomlar ingilisdilli insanların ünsiyyətinin ayrılmaz hissəsidir və bəzən Azərbaycan dilində frazeoloji vahidlərdən daha çox istifadə olunur. Frazeologiya (yun. phrasis – “ifadə”, logos – “tədris”) dildə sabit birləşmələri öyrənən dilçiliyin bölməsidir. Frazeoloji vahidlər sözlərin hazır birləşməsidir. Frazeoloji vahidlər yunan dilində “xüsusi” mənasını verən “idioma” termini ilə müəyyən edilmişdir. Ümumiyyətlə, frazeologiya “söz və ifadələrin düzülüşü seçimini, ifadə tərzini, dilini, müəllifini və s. xarakterizə edir” [5].

Bəzi dilçilər əvvəllər frazeoloji vahidlərin başqa dillərə tərcümə oluna bilməyəcəyini iddia edirdilər və həqiqətən də biz ingilis dilində analoqu olmayan çoxlu frazeoloji vahidləri aşkar etmişik. İngilis və Azərbaycan dillərində digər frazeoloji vahidləri müqayisə etdikdə strukturca oxşar frazeoloji vahidlərə rast gəlmək mümkündür. İdiomlar və ya frazeoloji vahidlər sözlərin sabit birləşmələridir ki, onları hərfi mənada tərcümə etmək mümkün deyil. “Dildə mövcud olan sabit söz birləşmələrinin əsas xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, onlara əksər hallarda başqa bir dildə olduğu kimi tərcümə etmək olmur və çox zaman mənasız və gülünc ifadələr alınır” [1, s. 42].

Qeyri-adiliyinə görə bu ifadələri yadda saxlamaq asandır. Hər hansı bir dili öyrənməkdə yeni başlayanların əsas səhvi, bir frazeoloji vahidi (idiomu) hərfi tərcümə etmək cəhdidir. İdiomların bütün dillərdə mövcud olduğunu və çox vaxt ifadənin mənasını bir-birindən bəhrələndiyini müşahidə etməmək mümkün deyil. Məşhur dilçi-alim, akademik V.V. Vinqradov frazeoloji vahidlərin üç əsas kateqoriyaya ayırırdı:

- Frazeoloji birikmələr;
- Frazeoloji bitişmələr;
- Frazeoloji birləşmələr [8].

Akademik N.M. Şanski frazeoloji vahidlərin 4-cü kateqoriyasını - frazeoloji ifadələri vurğulamaqla bu təsnifatı tamamlamışdır [10].

Azərbaycan və ingilis dillərində frazeoloji vahidlərin böyük təbəqəsini tədqiq edərək aşağıdakı nəticəyə gəldik:

- Azərbaycan və ingilis dillərində isə bir-birinin analoqu olmayan ifadələr var;
- Həm Azərbaycan, həm də ingilis dillərində ümumi stilistik rəngə malik ifadələr var;
- Azərbaycan və ingilis dillərində isə başqa dillərdən, məsələn, latın və ya fransız dilindən gələn ifadələr var;
- Bəzi Azərbaycan və ingilis ifadələri eyni mənbədən qaynaqlanır;
- Məlum olub ki, frazeoloji vahidlərin əmələ gəlməsində ən çox işlənən sözlər sırasında bədən üzvlərinin adları və heyvan adlarıdır.

Müasir ingilis dilində maraqlı bir linqvistik hadisə köməkçi fellərin isim formalarının istifadəsini əhatə edir (məsələn, *oughts, shoulds*). Semantik nöqteyi-nəzərdən köməkçi fellərin isim formaları hər bir köməkçi felin əsas funksiyalarını üzə çıxaran metalinqvistik şəkildə işlənir. Köməkçi fellərin bəzi isim formaları birləşərək frazeoloji vahidlər kimi fəaliyyət göstərirlər (məs, *shoulds and oughts and shoulds and musts*). Frazeoloji vahidlərin öyrənilməsi canlı ünsiyyət zamanı nitqi xeyli zənginləşdirir. İngilis dilini ciddi və uzun müddət öyrənməklə məşğul olanlar üçün idiomların öyrənilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Frazeoloji vahidlər bir neçə kateqoriyaya bölünür:

1. Frazeoloji vahidlər ayrı-ayrılıqda tamamilə başqa mənanı ifadə edir, lakin kontekstdə hadisələri təsvir etmək üçün istifadə edilə bilər.

2. Frazeoloji birləşmələr bir sözün sərbəst işlədildiyi, ikincisinin isə birincisi ilə əlaqələndirildiyi ifadələrdir.

3. Frazeoloji ifadələr hazır nitq növbələridir, sərbəst mənalı sözlərdən ibarətdir, praktiki olaraq frazeoloji vahidlərə bənzəmir. Eyni zamanda, frazeoloji vahidlərin əvvəlki kateqoriyaları kimi, onlar da həmişə dəqiq və heç bir sinonimlərdən istifadə edilmədən işlənir.

Frazeologiyada işlənən terminlərə “frazeoloji vahid”, “frazema”, “təkrarlanan söz birləşmələri”, “sabit ifadələr”, “deyimlər” aiddir. Həmçinin, frazeoloji tədqiqatlarda istifadə olunan təriflər tədqiqatdan tədqiqata qədər dəyişir. “Dilçiliyin digər sahələrində olduğu kimi frazeologiyada da ayrı-ayrı alimlərin eyni kateqoriyaya müxtəlif terminlər tətbiq etmələri qeyri-adi deyil. Buna görə də, fərdi fərqləri ört-basdır etməməklə yanaşı, hər hansı bir fərdin istifadə etdiyi terminlərin

⁹⁰ Bakı Dövlət Universiteti . Salima.haciyeva@gmail.com

başqaları tərəfindən istifadə edilən terminlərə münasibətdə başa düşülə biləcəyi ümumi çərçivə təmin etməyi vacib hesab etdim" [4, s. 4].

Təkcə ingilis dilini deyil, ingilis idiomlarını öyrənmək orijinal mətnləri oxumağı və başa düşməyi asanlaşdırır, bununla yanaşı lüğət ehtiyatını genişləndirir. Bundan əlavə, idiomların öyrənilməsi xarici dil öyrənməyə marağı artırır, linqvistik intuisiyamı inkişaf etdirir, mətni hərfi mənada deyil, konteksti nəzərə alaraq düşünməyə və anlamaya vadar edir. İngilis dilində təxminən 25.000 idiom var. Ümumiyyətlə, ingiliscə idiomları iki qrupa bölmək olar. Birinci qrupa bir növ rus frazeoloji vahidlərinə bənzəyənlər, ikinci qrupa isə ana dilinə heç bir aidiyyəti olmayanlar daxildir. Çətinliklər buradan başlayır. "İsmi frazeoloji birləşmələrin əsas təşkilədicilər istisnasız olaraq adlar, ismlərdir... İsmi frazeoloji birləşmələr eyni sözün simmetrik təkrarından yaranır" [2, s. 10].

Dilçiliyin bir sahəsi kimi frazeologiyanın predmeti frazeoloji vahidlərin kateqoriya xüsusiyyətlərinin öyrənilməsidir, bunun əsasında frazeoloji vahidlərin əsas əlamətləri müəyyən edilir və frazeoloji vahidlərin dilin xüsusi vahidləri kimi mahiyyəti məsələsi həll edilir. Frazeoloji birləşmələr tamamilə sabit, bölünməz vahidlərdir, mənası leksik tərkibdən, komponentlərin mənasından asılı deyil, motivsiz şifahi işarənin mənası kimi şərti və ixtiyaridir.

Amerika və İngiltərədə bu ingilis idiomları gündəlik nitqdə ən çox yayılmışdır. Frazeoloji vahidlərdə təkcə formanın yeniliyi və gözlənilməzliyi deyil, yeni formanın adi forma ilə əlaqəsi, yəni ənənəvi və situasiya arasındakı eyni kontrast hiss olunur. Transformasiyanın artması ilə üslub effekti artır, ancaq müəyyən bir həddə qədər, çünki orijinal vahidlə əlaqə pozulmamalıdır. Belə çevrilmələrin əsas nəticəsi komik və ya satirik səsə nail olmaq, məlumatın sıxılması hesabına konnotativ komponentləri gücləndirmək, habelə frazeoloji vahidin emosional və ekspressiv məzmununu artırmaq, ifadə olunan hərəkətin konkretləşdirilməsi və ixtisaslaşmasıdır [9, s. 19].

Idiomların tərcüməsinin əsas çətinliyi ondan ibarətdir ki, nə lüğət, nə də tərcümə bələdçisi idiomun kontekstdə işlədilməsinin bütün imkanlarını proqnozlaşdırma bilməz, ona görə də tərcüməçi kifayət qədər əhəmiyyətli sayda şeylərə, yəni müxtəlif milli xüsusiyyətlərə diqqət yetirməlidir. bu halda əsas odur ki, milli ləzzəti qorumaq və frazeologiyamı onsuz da tamam başqa mədəni reallıqları daşıyan ekvivalentlə əvəzlənməkdir. Frazeoloji ifadənin hədəf dildə ekvivalenti ola bilər və onun istifadə konteksti belə əvəzlənməyə imkan vermir. Frazeoloji birləşmələrin istifadəsi üslub məsələsidir, tərcümə isə üslubu qoruyub saxlamalıdır və buna görə də frazeoloji birləşmələrin tərcüməsinin bütün çətinliklərinə baxmayaraq, ya frazeologiya, ya analogiya, ya da təsviri üsuldən və ya trasadan istifadə etməklə müvafiq tərzdə tərcümə edilməlidir. Frazeoloji birləşmələr semantik cəhətdən bölünməz frazeoloji vahidlərdir, anlamı komponentlərinin mənalardan irəli gəlir. Frazeoloji birləşmələrə daxili formasını tam itirmiş frazeoloji vahidləri bildiren idiomlar da deyilir. Frazeoloji vahidlər semantik cəhətdən bölünməz frazeoloji vahidlərdir, onların tərkib mənası onların tərkib hissələrinin mənası ilə şərtlənir. Frazeoloji birləşmənin mənası sərbəst ifadənin ümumiləşmiş məcazi mənası nəticəsində yaranır. Bu, ifadənin obrazlı metaforik yenidən şərhinin nəticəsidir. Frazeoloji birləşmələr hər bir sözün müstəqil mənasının tamamilə aydın olduğu, lakin komponentlərdən birinin əlaqəli məna daşdığı fleksiyaalardır.

Frazeologizmlər istənilən dilin tərkib hissəsidir. Bir çox alim - dilçilər onun funksiyalarını, mənasını, etimologiyasını və praqmatikasını öyrəniblər. Frazeologiya tərcümə obyektini kimi xalqın zəngin tarixi təcrübəsini əks etdirdiyi üçün xüsusi maraq və çətinliklər yaradır. İfadələr sferasında, yəni milli səciyyəvi ifadələr sferasında dəyərlər sistemi, ictimai əxlaq, dünyaya, insanlara, başqa xalqlara münasibət qorunub saxlanılır. Deyimlər və atalar sözləri bir mədəniyyətlə birləşən müəyyən bir cəmiyyətin həyat tərzini və coğrafi mövqeyini, tarixini və adət-ənənələrini ən parlaq şəkildə göstərir. Bununla belə, sosial-iqtisadi şəraitin, cəmiyyətin daimi inkişafının təsiri altında və bunun nəticəsində dildə olan fasiləsiz inkişaf və dəyişmələr, frazeoloji vahidlər yeniləşib, transformasiya oluna bilər. İstənilən dilin frazeologiyasının özünəməxsus daxili ekspressivliyi var.

Deyimlər hər hansı bir dili öyrənməkdə diqqət çəkən məqamdır. Onlardan ingilislərin adət-ənənələri və mədəniyyətləri haqqında çoxlu maraqlı faktlar öyrənmə bilərsiniz. Təkcə ingilis dilinin frazeoloji ifadələri ilə deyil, həm də onların arxasında dayanan hekayələrin mahiyyəti ilə tanış olmaq maraqlı ola bilər.

Ümumiyyətlə, frazeoloji vahid (idiom) müəyyən bir dil üçün xarakterik olan bölünməz bir ifadədir, mənası onun tərkib hissələrinin mənalardan irəli gəlir. Yəni tərcümə ilə bağlı çoxlu problemlər ola bilər. Əgər hələ tanımadığınız müəyyən ifadələri sevənlər arasındasınızsa, onları hərfi tərcümə etməyə çalışmaq o qədər də asan deyil. Təbii ki, onların yaranma tarixini bilirsinizsə, deyimlər qəribə görünür, əksinə, kifayət qədər məntiqlidir. Lakin frazeoloji vahidlərlə tanış olanda əvvəlcə onun nə olduğunu və ümumiyyətlə necə yadda saxlanıla və tətbiq oluna biləcəyini başa düşmək çox çətindir.

Idiomların əksəriyyəti qədim ənənələrdən, əfsanələrdən və dini mətnlərdən gəlir. Onlar yüz ildən artıqdır ki, nitqimizdə işlədirik. Burada çox köhnə deyimlərdən bir neçə nümunə verə bilərik: Damokl qılıncı - "the sword of Damocles". Yunan adət-ənənəsindən gələn bu ifadə insanın üzərindən asılan təhlükəni bildirir. Paxıllıqla yaşıl olmaq - sözün əsl mənasında "be green with envy". Eyni yunanlar paxıllığın insanda ödə ifraz etməsinə səbəb olduğuna inanırdılar, buna görə də o, yaşllaşır. Bir qayda olaraq, bu cür qədim ifadələrə bir çox dillərdə sözlü analoqlara rast gəlmək olar. Bir çox idiomlar bir zamanlar həqiqətən hərfi məna daşıyan ifadələrə əsaslanır.

Bu gün dildə hələ də çoxlu deyimlər daxil olmaqda davam edir. Onlar ədəbi əsərlərdən, mahnılardan, filmlərdən və televiziya şoularından gələ bilər. Lakin idiomlar qısa müddət ərzində yaranmır - yeni bir deyimin meydana gəldiyini söyləmək üçün kifayət qədər vaxt keçməlidir. Bir qayda olaraq, əvvəlcə bu, sadəcə metaforik ifadədir. Və əgər bir çox insan bunu maraqlı hesab edirsə və nitqində istifadə etməyə başlayırsa, zaman keçdikcə bu ifadə idioma çevrilir.

İngilis dilinin öyrənilməsində idiomların əhəmiyyəti ilə bağlı bütün tələbələr bu cür ifadələrin vacibliyi barədə fikirlərini bildirirlər. Bunun səbəbini izah edərkən irəli sürdüləri səbəblər aşağıdakılardan ibarətdir. İdiomlar hədəf dilin mədəniyyəti haqqında məlumat verir, gündəlik söhbətlərdə tez-tez istifadə olunduğu üçün daha keyfiyyətli və səlis ünsiyyət yaradır, mümkün anlaşılmaqların qarşısını alır və bir məsələni qısa şəkildə ümumiləşdirməyə imkan verir [6, s. 6].

Nitqdə idiomlardan istifadə etmədən onları öyrənməyin mənası yoxdur. İngilislər hələ də nitqlərinə bir-iki idiom əlavə etməyi sevirlər. İdiomlar təkcə istifadə olunduğu xüsusi söhbəti deyil, həm də ümumilikdə ingilislərin mədəniyyətini və davranışını anlamağa kömək edir. Onları öyrənərək, ölkənin tarixini öyrənirsən, onun sakinlərini nə maraqlandırdığını anlamağa başlayırsan. Frazeoloji vahidlər dilin zənginliyidir və müxtəlif reallıq hadisələrini aydın və yığcam şəkildə ifadə etmək qabiliyyəti ilə seçilir. İdiomlar qısa, yığcam və diqqəti cəlb edən xüsusiyyətləri ilə dildə qrammatika qədər mühüm yer tutur, “dilə yumşaq, orijinal, gözəl, semantik zənginlik, obrazlılıq və rəng qatır” [7].

Frazeoloji vahidlərin yaranma mənbələrinin zaman dəyəri ilə öyrənilməsi onların idrak xüsusiyyətlərini müəyyən etməyə imkan vermişdir. İngilis mədəniyyətinin milli xüsusiyyətləri ədəbiyyatdan, siyasətdən, idmandan və insan fəaliyyətinin digər sahələrindən gələn frazeoloji vahidlərdə özünü göstərir. Televiziya termini şou vaxtı frazeoloji vahidə çevrilib və hər hansı bir fəaliyyətin başlanğıcını bildirmək üçün istifadə olunur. Bu cür məlumatlar bizə zamanın mədəni konsepsiyası haqqında təsəvvür yaratmağa imkan verir.

İngilis dilində deyimlər müxtəlif mövzulara aid ola bilər və tamamilə fərqli görünə bilər. Ancaq frazeoloji vahidlərin fəal şəkildə formalaşdığı yaxşı qurulmuş sxemlər də var, məsələn - *as... as..*. Bu konstruksiya çox geniş yayılmışdır və dildə möhkəmlənmiş bədii müqayisə rolunu oynayır.

As silent as the grave- tamamilə sakit (hərfi mənada: qəbir kimi səssiz)

As strong as a bull- fiziki güclü (hərfi mənada: öküz kimi güclü)

As quiet as a mouse - çox sakit, gözə dəyməyən (hərfi mənada: siçan kimi sakit)

Çox vaxt ingilis dilində ev və məişət əşyaları mövzusunda idiomlar var.

Armchair traveller- müxtəlif ölkələr haqqında çox şey bilən, lakin heç yerdə olmamış (hərfi mənada: kreslodə səyyah)

Roll out the red carpet - mühüm qonağı xüsusi qarşılamaq (sözün əsl mənasında: qırmızı xalça sərmək)

Darken somebody's door- gözlənilməz, arzuolunmaz qonaq kimi gəlmək (hərfi mənada: birinin qapısını qaraltmaq)

A piece of cake - uşaq oyunu, körpə işi (hərfi mənada: bir dilim tort)

İdiomlar ümumi olaraq müəyyən bir vəziyyəti təsvir etmək üçün asan istifadə üçün lazım olan nümunələrdir. Ancaq söz birləşməsinə təşkil edən sözlərə tək-tək nəzər saldıqda bunun sizin üçün heç bir mənası olmaya bilər. İngilis idiomlarını öyrənərkən, sözdən sözə tərcümə etmək çox vaxt idiomun mənasını itirməsinə səbəb olur. Məsələn, ən çox eşitdiyiniz “*raining cats and dogs*” ifadəsi tərcümə edilərkən “pişiklər və itlər yağışı” mənasını versə də, əsas danışılacaq şey yağışın intensivliyidir. Bu səbəbdən də rastlaşdığınız ifadəyə bütövlükdə baxmaq daha doğru olar. İngilis dilini öyrənənlər xarici dildə istifadə olunan frazeoloji vahidləri öz ana dillərində işlədilərək frazeoloji vahidlərlə müqayisə etməli, oxşar və fərqli istifadə xüsusiyyətlərini fərq edə bilməlidirlər. 2016-cı ildə tədqiqatçılar tərəfindən aparılan araşdırmada iştirakçıların əksəriyyəti frazeoloji deyimləri öyrənməyin çətin olduğunu bildirib. Bunun səbəbləri kimi deyimlərin mədəni elementləri ehtiva etməsi və deyimləri başa düşmək üçün bu mədəni elementlər haqqında məlumatın olmasının zəruriliyi irəli sürülür [3].

Frazeoloji vahidlərin qrafik seçimi kimi təsadüfi çevrilmə üsuluna xüsusi diqqət yetirilir. Frazeoloji vahidlərin komponentlərinin kursivlə vurğulanmasının bir neçə halı var ki, bu da müəyyən üslub effekti yaradır. Ünsiyyət zamanı bəzən çevrilən frazeoloji vahidlər müxtəlif kommunikativ vəzifələrin yerinə yetirilməsinə imkan verən müəyyən pragmatik funksiyaları yerinə yetirirlər. Qeyd edək ki, bu işdə həm sistemin daxili xassələrinin öyrənilməsinə, həm də onun fəaliyyətinə diqqət yetirilməyə çalışılır. Frazeoloji vahidlərin real ünsiyyət şəraitində tədqiqi daha səmərəlidir, çünki frazeoloji vahidlərin mənasının yalnız lüğət tərifləri əsasında təhlili məhduddur. Frazeoloji vahidləri həm dil əlaməti, həm də nitq fəaliyyətinin əlaməti kimi nəzərdən keçirmək məqsədəuyğundur.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat

1. *Azərbaycan dilində*
2. Babazadə S.H., İbrahimova A.G. Müasir ingilis dilində fəli frazeoloji vahidlər. Elmi iş. Humanitar elmlər üzrə aylıq beynəlxalq jurnal. Bakı, 2019, №1 (2)
3. Mehdiyeva E. İngilis dilində fəli frazeoloji birləşmələr və onların Azərbaycan dilində ifadəsi. Filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı, Bakı, 2005.
4. *İngilis dilində*
5. Angel R. D. (2016). Learners' Beliefs about the Notion of Idiom. *English Linguistics Research*, 5(3), səh: 62-71.
6. Cowie A.P. (1998). *Phraseology: theory, analysis, and applications*. Oxford: Clarendon Press.
7. *Shorter Oxford English Dictionary*. 6th edition. 2007. CD-ROM version 3.0. Oxford: Oxford University Press.
8. *Türk dilində*
9. Ataman O., Kılıç A. İngilizce Öğretiminde Deyimsel İfadelerin Öğretiminin Gerekliliğine İlişkin. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD)*, Aralık, 2018; 4(2): 1-14
10. Güneş S. (2009). Yabancı Dil Öğretiminde Deyim Öğretimi: Yöntemler, Teknikler ve Uygulamalar. *Dilbilim*, 2 (2), 1-15.
11. *Rus dilində*
12. Виноградов В. В. Об основных типах фразеологических единиц в русском языке // Избранные труды. Лексикология и лексикография. – М., 1977. – с. 140-161.
13. Давлетбаева Д.Н. Фразеологическая окказиональность в английском и турецком языках тема диссертации и автореферата по ВАК РФ 10.02.20. Казань 2006, 160 с.
14. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка. – 3-е изд., испр. и доп. – М., 1985. – 28 с.

Açar sözlər: frazeologiya, frazeoloji birləşmələr, ingilis idiomları, frazeoloji vahid, sabit ifadələr

Keywords: phraseology, phraseological combinations, English idioms, phraseological unit, fixed expressions

Ключевые слова: фразеология, фразеологические сочетания, английские идиомы, фразеологизм, устойчивые выражения

Summary

The subject of phraseology as a branch of linguistics is the study of the categorical characteristics of phraseological units, on the basis of which the main characteristics of phraseological units are determined and the question of the essence of phraseological units as special units of the language is resolved. Some linguists used to argue that phraseological units could not be translated into other languages, and indeed we have discovered many phraseological units that have no equivalent in English.

When comparing other phraseological units in the English and Azerbaijani languages, it is possible to find structurally similar phraseological units. Idioms or phraseological units are fixed combinations of words that cannot be translated literally. Idioms are an integral part of English-speaking people's communication, and English idioms can refer to a variety of topics.

Резюме

Предмет фразеологии как раздел языкознания подразумевает под собой изучение категориальных характеристик фразеологизмов на основании чего определяются основные характеристики фразеологизмов и решается вопрос об их сущности как особых единиц языка. Некоторые лингвисты утверждали, что фразеологизмы не переводятся на другие языки, и действительно, мы обнаружили много фразеологических единиц, которые не имеют эквивалентов в английском языке.

При сравнении других фразеологизмов в английском и азербайджанском языках можно найти близкие по структуре единицы.

Идиомы или фразеологические единицы-это фиксированные сочетания слов, которые не переводятся буквально. Идиомы являются неотъемлемой частью общения англоязычных людей, а английские идиомы могут относиться к разным темам.

RƏYÇİ: dos. L.Ələkbərova